

451**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**

z dnia 20 kwietnia 1999 r.

w sprawie materiału biologicznego wykorzystywanego w rozrodzie zwierząt gospodarskich.

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 123, poz. 774 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia określają:

- 1) warunki zootechniczne, które powinien spełniać materiał biologiczny,
- 2) wzory zaświadczeń o wykonaniu usługi w zakresie rozrodu zwierząt oraz obieg dokumentacji,
- 3) wykaz materiału biologicznego będącego przedmiotem odprawy celnej,
- 4) podmioty uprawnione do wydawania świadectw potwierdzających spełnienie warunków dla materiału biologicznego, zwierząt hodowlanych i jaj wyłowionych przywożonych z zagranicy.

§ 2. 1. Świeże nasienie ogiera używane do sztucznego unasienniania powinno zawierać co najmniej:

- 1) 40% plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 50 tysięcy plemników w 1 mm³,
- 3) 85 % plemników bez zmian morfologicznych.

2. Średnia zawartość plemników w nasieniu, o którym mowa w ust. 1, powinna wynosić co najmniej 150 tysięcy w 1mm³ nasiennej frakcji ejakulatu.

3. Konserwowane lub konserwowane mrożone nasienie ogiera powinno zawierać co najmniej 300 milionów plemników o ruchu prawidłowym w jednej dawce inseminacyjnej.

§ 3. 1. Świeże nasienie pochodzące od buhaja w wieku od 12 do 18 miesięcy, wykorzystywane

w sztucznym unasiennianiu, powinno zawierać co najmniej:

- 1) 60 % plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 80 % plemników bez zmian morfologicznych,
- 3) 500 tysięcy plemników w 1 mm³.

2. Świeże nasienie pochodzące od buhaja w wieku 18 miesięcy wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu powinno zawierać co najmniej:

- 1) 70 % plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 80 % plemników bez zmian morfologicznych,
- 3) 500 tysięcy plemników w 1 mm³.

3. Nasienie, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinno charakteryzować się ruchem falowym co najmniej na poziomie średnim.

4. Konserwowane mrożone w słonce nasienie buhaja po rozmrożeniu powinno zawierać co najmniej:

- 1) 50 % plemników żywych o ruchu prawidłowym,
- 2) 8 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
- 3) 80 % plemników bez zmian morfologicznych.

5. Konserwowane mrożone w kulce nasienie buhaja po rozmrożeniu powinno zawierać co najmniej:

- 1) 35 % plemników żywych o ruchu prawidłowym,
- 2) 10 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
- 3) 80 % plemników bez zmian morfologicznych.

6. Nasienie, o którym mowa w ust. 1, 2, 4 i 5, nie powinno zawierać więcej niż 15 % plemników z wadami dyskwalifikującymi jego wykorzystanie w sztucznym unasiennianiu, których wykaz określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Nasienie świeże knura wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu powinno zawierać co najmniej:

- 1) 70 % plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 100 tysięcy plemników w 1 mm³,
- 3) 80 % plemników bez zmian morfologicznych.

2. Objętość jednej dawki inseminacyjnej nasienia knura powinna wynosić co najmniej 80 000 mm³, a zawartość plemników o ruchu prawidłowym w tej dawce powinna wynosić co najmniej 70%.

3. Liczba plemników w jednej dawce inseminacyjnej nasienia knura powinna wynosić co najmniej 2 miliardy.

§ 5. 1. Świeże nasienie tryka i kozła wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu powinno zawierać co najmniej:

- 1) 70 % plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 1,5 miliona plemników w 1 mm³,
- 3) 80 % plemników bez zmian morfologicznych.

2. Nasienie, o którym mowa w ust. 1, powinno charakteryzować się silnym ruchem falowym.

3. Wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu w rui spontanicznej konserwowane nasienie tryka i kozła powinno zawierać w jednej dawce inseminacyjnej co najmniej:

- 1) 100 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 60 % plemników o ruchu postępowym.

4. Wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu doszyjkowym konserwowane mrożone nasienie tryka powinno zawierać w jednej dawce inseminacyjnej co najmniej:

- 1) 200 milionów ogólnej ilości plemników, w tym 100 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) 50 % plemników o ruchu postępowym po rozmrożeniu.

5. Nasienie tryka i kozła wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu przy zastosowaniu synchronizacji rui powinno:

- 1) w przypadku nasienia konserwowanego, zawierać w jednej dawce inseminacyjnej co najmniej:
 - a) 200 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
 - b) 60% plemników o ruchu postępowym,
- 2) w przypadku nasienia konserwowanego mrożonego, zawierać w jednej dawce inseminacyjnej co najmniej:
 - a) 400 milionów ogólnej ilości plemników, w tym 200 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
 - b) 50 % plemników o ruchu postępowym po rozmrożeniu.

6. Wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu domacicznym konserwowane mrożone nasienie tryka powinno zawierać w jednej dawce inseminacyjnej:

- 1) 78—82 milionów plemników o ruchu prawidłowym,
- 2) co najmniej 50 % plemników o ruchu postępowym po rozmrożeniu.

§ 6. Objętość jednej dawki inseminacyjnej rozcieńczonego nasienia tryka lub kozła powinna wynosić 200 mm³.

§ 7. Bydlęcy zarodek lub komórka jajowa wykorzystywane w rozrodzie zwierząt powinny pochodzić od zwierząt:

- 1) spełniających warunki wpisu do ksiąg zwierząt hodowlanych,
- 2) z oszacowaną wartością hodowlaną.

§ 8. 1. Przeznaczone do sztucznego wylęgu jaja drobiu powinny pochodzić od rodów drobiu wpisanych do ksiąg zwierząt hodowlanych albo od mieszańców wpisanych do rejestrów.

2. Do sztucznego wylęgu nie mogą być przeznaczone jaja zdeformowane, z wadami i zanieczyszczeniami skorupy.

3. Przeznaczone do sztucznego wylęgu jaja powinny ponadto spełniać następujące warunki:

- 1) masa jaj powinna wynosić dla jaj:
 - a) kurzych — od 54 do 63 gramów,
 - b) kaczych od kaczek typu Pekin — od 75 do 95 gramów,
 - c) gęsich — od 130 do 210 gramów,
 - d) indycznych — od 75 do 95 gramów,
 - e) bażancich — od 30 do 35 gramów,
 - f) przepiórczych — od 10 do 15 gramów,
 - g) perliczych — od 39 do 46 gramów,
 - h) kaczych od kaczek typu piżmowe — od 50 do 65 gramów,
 - i) strusich — od 1200 do 1800 gramów,
- 2) komora powietrza powinna znajdować się w tęym końcu jaja, a jej głębokość nie powinna przekraczać:
 - a) 3 mm w jajach przepiórczych,
 - b) 4 mm w jajach bażancich i perliczych,
 - c) 5 mm w jajach kurzych i kaczych od kaczek typu piżmowe,
 - d) 8 mm w jajach kaczych od kaczek typu Pekin, gęsich i indycznych,
 - e) 15 mm w jajach strusich,
- 3) białko powinno być przezroczyste, bez ciał obcych i zmętnień,
- 4) żółtko powinno być centralnie położone i nie zawierać krwistych plam.

§ 9. 1. Ustala się wzory zaświadczeń sztucznego unasienniania klaczy, krowy albo jałówki, lochy albo loszki, owcy albo kozy, które określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Ustala się wzór świadectwa pokrycia klaczy oraz wzory świadectw pokrycia buhajem, knurem, trykiem albo kozłem, które określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Ustala się wzór zaświadczenia o przeniesieniu zarodka, który określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 10. Jedną część zaświadczenia sztucznego unasienniania klaczy, wydanego bezpośrednio po zabiegu, otrzymuje jej posiadacz, a druga część jest przekazywana prowadzącemu księgę lub rejestr ogiera, od którego pochodziło użyte nasienie.

§ 11. 1. Oryginał zaświadczenia sztucznego unasienniania krowy albo jałówki, lochy albo loszki oraz owcy albo kozy, wystawianego bezpośrednio po zabiegu, otrzymuje posiadacz samicy; jedna kopia zaświadczenia jest przekazywana do podmiotu posiadającego zezwolenie na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia, zwanego dalej „Podmiotem”, właściwego terytorialnie ze względu na miejsce dokonania sztucznego unasienniania dla podmiotu dokonującego sztucznego unasienniania, a druga kopia pozostaje w dokumentacji wykonywanych

usług prowadzonej przez podmiot prowadzący sztuczne unasiennianie.

2. W przypadku dokonywania sztucznego unasienniania przez Podmiot, oryginał zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje posiadacz samicy, a kopia pozostaje w dokumentacji wykonywanych usług w zakresie sztucznego unasienniania, prowadzonej przez Podmiot.

3. W przypadku utraty oryginału zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, duplikat wydaje Podmiot, który otrzymał kopię zaświadczenia.

§ 12. 1. Świadectwo pokrycia klaczy wystawia podmiot prowadzący punkt kopulacyjny, w którym ta klacz została pokryta.

2. Jedną część wystawianego świadectwa pokrycia klaczy otrzymuje jej posiadacz, a drugą część podmiot prowadzący punkt kopulacyjny przekazuje prowadzącemu księgę lub rejestr ogiera użytego do krycia.

§ 13. 1. Świadectwo pokrycia buhajem, knurem, trykiem lub kozłem wystawia podmiot prowadzący punkt kopulacyjny, w którym dokonano pokrycia.

2. Oryginał świadectwa, o którym mowa w ust. 1, wystawianego bezpośrednio po pokryciu, otrzymuje posiadacz pokrytej samicy, a kopia pozostaje w dokumentacji podmiotu prowadzącego punkt kopulacyjny.

§ 14. 1. Zaświadczenie o przeniesieniu zarodka wystawia podmiot dokonujący tego zabiegu.

2. Oryginał zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wystawianego bezpośrednio po każdym zabiegu, otrzymuje właściciel biorczyni, jedną kopię podmiot dokonujący zabiegu przekazuje do Podmiotu właściwego terytorialnie ze względu na miejsce dokonania sztucznego unasienniania, a drugą pozostawia w prowadzonej przez siebie dokumentacji.

§ 15. Ustala się wykaz materiału biologicznego będącego przedmiotem odprawy celnej, który określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 16. Podmiotem uprawnionym do wydawania świadectw potwierdzających spełnienie warunków dla:

- 1) sprowadzanego z zagranicy materiału biologicznego jest Instytut Zootechniki w Krakowie,
- 2) przywożonych z zagranicy zwierząt hodowlanych, z wyjątkiem koni, owiec i kóz, oraz jaj wylęgowych jest Centralna Stacja Hodowli Zwierząt,
- 3) przywożonych z zagranicy koni jest Polski Związek Hodowców Koni,
- 4) przywożonych z zagranicy owiec i kóz jest Polski Związek Owczarski.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej:

A.K. Balazs

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 20 kwietnia 1999 r. (poz. 451)

Załącznik nr 1

**WYKAZ WAD PLEMNIKÓW DYSKWALIFIKUJĄCYCH WYKORZYSTANIE NASIENIA BUHAJA
W SZTUCZNYM UNASIENNIANIU**

- 1) plemnik niedorozwinięty,
- 2) plemnik podwójny,
- 3) plemnik guzowaty,
- 4) plemnik bezgłowy,
- 5) plemnik z diademem główki,
- 6) plemnik z główką gruszkowatą,
- 7) plemnik z główką zwążoną u podstawy,
- 8) plemnik z główką o nieprawidłowym konturze,
- 9) plemnik z główką małą i nieprawidłową,
- 10) główka luźna i nieprawidłowa,
- 11) plemnik z wstawką o kształcie korkociągu,
- 12) plemnik z inną wadą wstawki (wstawka kikutowata),
- 13) plemnik z bliższą kroplą protoplazmy na wstawce,
- 14) plemnik z niby-kroplą protoplazmy na wstawce,
- 15) plemnik z silnie zapętloną witką,
- 16) odosiowa główka.

WZORY ZAŚWIADCZEŃ SZTUCZNEGO UNASIENNIA

1. WZÓR ZAŚWIADCZENIA SZTUCZNEGO UNASIENNIA KLACZY

<p>Data</p> <p>W (miejscowość)</p> <p>ZAŚWIADCZENIE SZTUCZNEGO UNASIENNIA KLACZY</p> <p>nr</p> <p>nasieniem ogiera</p> <p>..... rasa</p> <p>(nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>pobranym w dniu</p> <p>przez</p> <p>numer nasienia</p> <p>unasienniono klacz</p> <p>..... (nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>rasy urodz.</p> <p>Maść i odmiany</p> <p>.....</p> <p>Rodowód klaczy:</p> <p>ojciec (nazwa)</p> <p>matka (nazwa)</p> <p>..... (imię i nazwisko posiadacza klaczy)</p> <p>..... (adres)</p> <p>..... (pieczęć podmiotu i podpis osoby dokonującej sztucznego unasiennienia)</p> <p>* Wpisuje się, gdy osobnik jest wpisany do księgi albo rejestru. Część przeznaczona dla prowadzącego księgę lub rejestr</p>	<p>Data</p> <p>W (miejscowość)</p> <p>ZAŚWIADCZENIE SZTUCZNEGO UNASIENNIA KLACZY</p> <p>nr</p> <p>nasieniem ogiera</p> <p>..... rasy</p> <p>(nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>pobranym w dniu przez</p> <p>numer nasienia</p> <p>unasienniono klacz</p> <p>..... rasy..... urodz.</p> <p>(nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>Maść i odmiany</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Rodowód klaczy:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">M.</td> <td colspan="2">O.</td> </tr> <tr> <td>M. M.</td> <td>O. M.</td> <td>M. O.</td> <td>O. O.</td> </tr> </table> <p>Posiadacz klaczy:</p> <p>..... (imię i nazwisko)</p> <p>Adres:.....</p> <p>.....</p> <p>..... (pieczęć podmiotu i podpis osoby dokonującej sztucznego unasiennienia)</p> <p>* Wpisuje się, gdy osobnik jest wpisany do księgi albo rejestru. Część przeznaczona dla posiadacza klaczy</p>	M.		O.		M. M.	O. M.	M. O.	O. O.
M.		O.							
M. M.	O. M.	M. O.	O. O.						

4. WZÓR ZAŚWIADCZENIA SZTUCZNEGO UNASIENNIA OWCY ALBO KOZY

ZAŚWIADCZENIE SZTUCZNEGO UNASIENNIA OWCY/KOZY*																										
Data		Nr																								
Nazwa podmiotu dokonującego zabiegu	Owca/koza*	rasa	**Symbol księgi / rejestru *)																							
	Koza różna/bezróżna*		Numer w rejestrze pokryć ^{1,2,3,4}																							
Numer identyfikacyjny		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																								
Posiadacz																										
(imię i nazwisko albo nazwa)																										
Adres																										
(miejscowość		ulica	nr domu	gmina	powiat	województwo)																				
Kolejne krycie	☐	Tryk / kozioł*	Nr nasienia		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																					
powtórne krycie w tej samej rui	☐	** numer identyfikacyjny / symbol księgi/ rejestru*	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																							koziół różny / bezróżny *
..... (podpis posiadacza samicy)			pieczętka podmiotu i podpis osoby dokonującej sztucznego unasiennienia																							
*) Niepotrzebne skreślić.																										
**) Wpisuje się, gdy osobnik jest wpisany do księgi albo rejestru.																										

1. Numer w rejestrze pokryć jest to numer kolejnego wydawanego zaświadczenia unasienniania i informuje o liczbie samic unasiennionych po raz pierwszy w danym roku przez dany punkt unasienniania zwierząt.
2. W zaświadczeniu unasienniania wystawionym po raz pierwszy w danym roku wpisywany jest numer w rejestrze pokryć obowiązujący do czasu porodu lub poronienia rozpoczynającego laktację.
3. W przypadku unasienniania samicy w okresie powyżej 60 dni od ostatniego nieskutecznego zabiegu, który nie zakończył się porodem lub poronieniem, w zaświadczeniu wpisuje się dotychczasowy numer w rejestrze pokryć z dopisaną literą „a”.
4. W przypadku powtórnego zabiegu oraz powtórnego krycia w tej samej rui w wystawionym nowym zaświadczeniu unasienniania wpisuje się numer w rejestrze pokryć poprzedniego zabiegu.

WZORY ŚWIADECTW POKRYCIA

1. WZÓR ŚWIADECTWA POKRYCIA KLACZY

(strona 1)

<p>Data</p> <p>Punkt kopulacyjny</p> <p>W (miejsowość)</p> <p style="text-align: center;">ŚWIADECTWO POKRYCIA KLACZY</p> <p style="text-align: center;">Nr</p> <p>Ogier (nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>Pokrył klacz (nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>..... (nazwa)</p> <p>Rasa urodz. (data)</p> <p>Maść i odmiany</p> <p>Rodowód klaczy:</p> <p>ojciec (nazwa)</p> <p>matka (nazwa)</p> <p>..... (imię i nazwisko albo nazwa posiadacza klaczy)</p> <p>..... (adres)</p> <p>Podmiot prowadzący punkt kopulacyjny (podpis i pieczęć)</p> <p>*) Wpisuje się, gdy osobnik jest wpisany do księgi albo rejestru Część przeznaczona dla prowadzącego księgę lub rejestr</p>	<p>Data</p> <p>Punkt kopulacyjny w (miejsowość)</p> <p style="text-align: center;">ŚWIADECTWO POKRYCIA KLACZY</p> <p style="text-align: center;">Nr</p> <p>Ogier rasa..... (nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>pokrył klacz rasy (nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)</p> <p>ur., maść i odmiany (data)</p> <p style="text-align: center;">Rodowód klaczy:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">M.</td> <td colspan="2">O.</td> </tr> <tr> <td>M.M.</td> <td>O.M.</td> <td>M.O.</td> <td>O.O.</td> </tr> </table> <p>Posiadacz klaczy: (imię i nazwisko albo nazwa)</p> <p>Adres: (miejsowość, gmina, poczta)</p> <p>Podmiot prowadzący punkt kopulacyjny (czytelny podpis i pieczęć)</p> <p>*) Wpisuje się, gdy osobnik jest wpisany do księgi albo rejestru Część przeznaczona dla posiadacza klaczy</p>	M.		O.		M.M.	O.M.	M.O.	O.O.
M.		O.							
M.M.	O.M.	M.O.	O.O.						

(strona 2)

POŚWIADCZENIE URODZENIA ŻREBIĘCIA

Wymieniona na odwrocie klacz

(nr wpisu w księdze albo rejestrze* i nazwa)

urodziła żrebię *ogierka* **) *klaczkę* **)
(dzień, miesiąc, rok)

maść i odmiany

..... nazwa.....

Posiadacz klaczy w dniu jej wyźrebiania

..... zam. w

gm. powiat

....., dnia

(miejscowość)

(data)

(podpis i pieczęć dokonującego opisu)

Świadcstwo pokrycia
klaczy otrzymałem

.....
(data)

.....
(podpis)

*) Wpisuje się, gdy klacz jest wpisana do księgi albo rejestru.
**) Niepotrzebne skreślić.

2. WZÓR ŚWIADECTWA POKRYCIA BUHAJEM, KNUREM, TRYKIEM ALBO KOZŁEM

ŚWIADECTWO POKRYCIA buhajem, knurem, trykiem, kozłem*)	
Podmiot prowadzący punkt kopulacyjny	Data Nr
	Nazwa samicy gatunek rasa wiek (lat) ostatni poród (data)
	Numer w rejestrze pokryć ¹⁾
Numer identyfikacyjny	
Posiadacz samicy <i>imię i nazwisko albo nazwa</i>	
Adres <i>miejsowość ulica nr domu gmina powiat województwo</i>	
Kolejne krycie ☐	Samiec - nazwa gatunek
powtórne krycie w tej samej rui ☐	rasa
	Numer identyfikacyjny samca
..... (podpis posiadacza samicy) <i>pieczętka i podpis podmiotu prowadzącego punkt kopulacyjny</i>

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Numer w rejestrze pokryć jest to numer kolejny wydawanego świadectwa pokrycia; informuje on o liczbie samic pokrytych po raz pierwszy w danym roku w danym punkcie kopulacyjnym.

WYKAZ MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM ODPRAWY CELNEJ

- 1) nasienie bydłecze – kod PCN: 0511 10 00 0,
- 2) nasienie zwierząt gospodarskich inne niż bydłecze – kod PCN: 0511 99 80 1,
- 3) embriony bydłecze – kod PCN: 0511 99 50 0,
- 4) embriony zwierząt gospodarskich inne niż bydłecze – kod PCN: 0511 99 80 3,
- 5) komórki jajowe zwierząt gospodarskich – kod PCN: 0511 99 80 5,
- 6) jaja wylęgowe indycze albo gęsie – kod PCN: 0407 00 11 0,
- 7) jaja wylęgowe pozostałe – kod PCN: 0407 00 19 0.